

COLOQUI NOU , PERA RIURES DE BONA GANA,
sobre els sombreros rufaldats , plomalls de les escofies,
y llistes de canari que practiquen els fadrins ; com també
les divises , ó usances de les fadrines , y algunes viudes que
aspiren à casarse ; que mes llargament vorà el curiòs

Llechiste en este primer Coloqui : compost per
Pep de Quelo el de Paiporta en
este añ de 1753.

PRIMERA PART.

YA he perdut el sofriment,
ya en la pasensia he acabat,
ya no bull sufrir mes gaytes,
ya estic del tot enfadat,
el que bullga ferme tir
ya pot anar comensant,
que yo de qualsevol modo

he de dir la veritat:
Dies arrere un amic
me encontrá , y em preguntà,
despues de darm'e tabaco,
si estava molt ocupat,
y sabut lo que volia,
despues de ben garvellat,
que

que componguera un Coloqui
en lo titol dels casats,
y com en este negosi
ya tant que dir, y llimar,
y yo encara estic fadrí,
posi reparo, mes ya
me he resolt, y aixi suplique
á qui atent me escoltarà,
que no em tire la pedrada
meñs que rompentse ell lo cap.
Hui corre una fadrinalla
que es vergoña nomerar,
pues pract quen ures modes,
que yo estic amedrantat
pera posarme á pretendre,
perque com no estic orat,
no so fadrí de la moda,
y em tem que resultarà
si demane á una llaudemia,
que em darà carabasat;
perque ara sols te enamoren
dels sombrerots iufaldats,
de les ilistes de canari,
de la evilla de brillants,
y les borles de les cofies
grotos com à caps de gats,
servintlos de abentamoques
á micha bolta de cap.
Si be reparen es fert
que estos modes han portat
lo que per filosofia
no sa pogut alcansar,
y es que aquell que te discurs
ben fasilment compendrá
(rechintse per dites modes)
si ya en la cambra de dalt
molt forment, ó poc forment
que es bastant averiguár;
y es perque oporten escrit
al tenor que van galans,
be que tenen la fortuna

de encontrar semechants caps,
pues tambe les Señorettes
es piquen de atres señals
que donen molt be à coneixer
si els seus talens son locals:
De estos tals farè un trixit
que es lo que me han demanat,
y sabrán el pà que es dona,
pera quant feràn casats;
que encara que han escrit atres
de este assunt, no li fa al cás
que en asó yá molt que dir
segons ó tinc yà notat.
Fadrinets, y fadinetes
que aspireu à ser casats,
mireu que no es Creu de palla
la que es voleu carregar,
pues en lo tems que alcansem
se ha de mirar ben mirat,
la propensiò que existix,
(ans de dar paraula, y ma)
en lo Señor, ó Señora;
pues primer se ha de observar
si es que te temor à Deu,
que à poca costa es sabrà;
si frequenta els Sacraments,
que este es lo mes fert señal,
si obeix als superiors,
siguen Pares, ó Chermans,
si christianament respecta
als que son machors, y ansians
y si del art que professà
es entès pera guañar
salari correspondent,
pera mantindre el estat
que novament bol mampendre,
ó si li fuig lo costat
á la fahena, que á estos
poc servix la habilitat,
(y sino digenho aquelles
que els ha alcansat este mal,
com

com tambè el pobre marit
que en manirrota ha incontrat)
y tenint les sircunstansies
que deu tindre , es pot passar
à demanar la Señora,
ó à dar gust al suplicant,
y el festechar ha de ser
com lo Confessor dirà.
Deste modo els casaments
no ducte son asertats
y no com atres practiquen
que el tems lo solen gastar
en posarse Sarandeles
buelos , manilles , y guants,
Santicos , y cadenetes,
petillos engalonats.
paletines mostrechades,
y en la cara tants afiits,
que pareix que estàn broñides
despues de averse planchat,
à les portes , y finestres
perenement aguaitant
fent vista de cos present
en los moños platechats,
pera que les bechen tieses
els majos que ban de gall
sufiint requiebros de tots
algunes grases gastant,
y despues unes adatres
conten de aquells . que han passat,
si fulanet es chispero,
si sutanet es galan,
si li està molt be la roba,
si guañarà gran chornal,
si li ha pegat gran mirada,
si ha tornat á passar,
si li ha fet seña que ixca
à la nit á rahonar,
si la boldrà per Señora,
pues son les señes mortals,
en este motiu rahonen

en tots quants els be al davant,
y acabat que els parla algù,
pera efecte de casar,
com siga dels petremetres,
li convenen al instant,
sense dar conte à sons Pares
ixen per lofisialat,
llevantlos tot lo que poden,
mes que es muiguen de pesar,
y á voltes el caiadet,
sol ser un desmanotat,
chugador , ó bagamundo,
ó de pichor calitat,
y busquen bones persones
pera quels posen en pau,
(y els pares porten al coll
als dos que fan engrascat)
y si llograro no poden,
y no tenen que resar,
es deixen la holla posada,
y solen marchar Soldats:
quet pareix coixo ? balle be ?
no ham quedat ben apañats ?
no està be la novensana
en tanta copia de estats ?
Casada , Viuda , y Doncella,
y à parir al Espital,
despues dels choyells malbendre!
ó que lindo ! Agua ba,
fuixca la que fuchir puga,
y guardes de estos treballs.
Pues de aquelles remislades,
si alguna pareix tal qual,
encara que el dot no iguale
á la sehua banitat,
tot pensa es poc pera hella,
y si algù bol posar má,
per mercixedor que siga,
diu que vol fadrinechar,
que no se lin passa el tems,
que la mel no sa criat

pera la boca del ase,
y aixi á molts van despresiant,
despues queden pera ties,
ò Beates de sayal,
y en los gatets , y gofets,
solen estar rahanant,
pues paguen lo mereixcut
que en los dinès se han comprat.
Atres que ningù els diu res,
y el tems sels en va passant,
alguna ganansia als Meches,
solen donar à guañar,
y es cumplix de tararena
aqueell adachi vulgar.

Pues anem à algunes viudes
que aixi que el home ha espirat,
tot son ploricos , y llantos,
esparmients , y grans desmais,
y estos se posen lo dol,
no perque el marit lin fa,
sino perque sapia el mon
que es casa pera llogar,
pues , si repareu sabreu,
per la pinta estos señals:
Estes visten un chipò
molt señidet , y achustat,
mocadoret negre al coll,
ben curtet lo debantal,
les basquiñes de melada,
y el moño ben pentinat,
casi sempre ban en trenes

quels fatiga molt lo sac,
asó es fer dol lo marit?
aso es volerse casar,
la viuda com ha de ser
vist un debantal ben llarc,
un bel desde el cap al cul,
negres basquiñes , y un sac,
chipó alt hasta la barba,
manegues hasta les mans;
asó es modo de vestir,
pero el de les atres , llam,
qui no conega que compre,
que yo nols fare guifar
miques en paella mehuà,
ni tan sols que posen sal,
pues no em consta si el marit,
la mort , ó li han achudàt,
que aixi ho solen fer algunes
en qui te mal natural,
y en asó remate el coto
de aquesta primera part,
que en la segona promet
esplicaros els treballs,
que alguns que son casats passen,
y passareu si es casau.
segons la propensiò tinga,
la Dona que hau de encontrar,
que confie daros gust,
pues quedareu avisats,
de alguns mals que elles patixen
pera que es pugau lliurar.

F I.

CON LICENCIA:

En Valencia , en la Imprenta de Agustin Laborda , vive en
la Bolsería.